

యో గ ద ర్శ నం

॥ శ్రీ గురు ప్రార్థనా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః, గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరం బ్రహ్మ తస్మై శ్రీగురవే నమః ॥

॥ శ్రీనివాస ప్రార్థనా ॥

భాస్వచ్ఛంద్రసమే యదీయనయనే, భార్యా యదీయా రమా
యస్మాద్విశ్వస్పృడప్యభూద్యమికులం, యద్ధ్యానయుక్తం సదా ।
నాథో యో జగతాం నగేంద్రదుహితుః, నాథోఽపి యద్భక్తిమాన్
తాతో యో మదనస్య యో దురితహా, తం వేంకటేశం భజే ॥

॥ పతంజలి ప్రార్థనా ॥

చిత్తస్య వృత్తిమనురుద్ధ్య సుసాధనాభిః జీవః సమాధిమధిగచ్ఛతి యన్మతేన ।
యోగాస్తథా వసుమితా అధియోగశాస్త్రం యేనాశ్రితా మమ పతంజలయే నమోఽస్మై ॥
నమో హిరణ్యగర్భాదిభ్యః, యోగ విద్యాసంప్రదాయ కర్తృభ్యః, ।
వంశర్షిభ్యః, నమో మహద్భ్యః, నమో గురుభ్యః ॥

యోగదర్శనం పుటచనం - బ్రహ్మశ్రీ కుప్పా విశ్వనాథ శర్మ గారిచే ప్రారంభం

॥ శ్రీకృష్ణ ప్రార్థనా ॥

వసుదేవసుతం దేవం, కంసచాణూరమర్దనమ్ ।
దేవకీపరమానందం, కృష్ణం వందే జగద్గురుమ్ ॥

॥ శ్రీ గీతా ప్రార్థనా ॥

సర్వోపనిషదోగావః, దోగ్ధా గోపాలనందనః ।
పార్థో వత్సస్సుధీర్భక్తా, దుగ్ధం గీతామృతం మహత్ ॥

॥ అథ, శ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, గుణత్రయ విభాగ యోగోనామ, చతుర్దశో2ధ్యాయ : ॥

॥ శ్రీభగవోనువాచ ॥

పరం భూయః ప్రవక్ష్యామి జ్ఞానానాం జ్ఞానముత్తమం ।

యద్ జ్ఞాత్వా మునయస్సర్వే పరాం సిద్ధిమితో గతాః ॥ 14-01 ॥

ఇదం జ్ఞానముపాశ్రిత్య మమ సాధర్మ్యమాగతాః ।

సర్గే2పి నోపజాయంతే ప్రలయే న వ్యధంతి చ ॥ 14-02 ॥

మమ యోనిర్మహద్బ్రహ్మ తస్మిన్ గర్భం దధామ్యహం ।

సంభవస్సర్వభూతానాం తతో భవతి భారత ॥ 14-03 ॥

సర్వయోనిషు కౌంతేయ మూర్తయస్సంభవంతి యాః ।

తాసాం బ్రహ్మ మహద్వోనిః అహం బీజప్రదః పితా ॥ 14-04 ॥

సత్త్వం రజస్తమ ఇతి గుణాః ప్రకృతిసంభవాః ।

నిబద్ధంతి మహాబాహో దేహే దేహినమవ్యయం ॥ 14-05 ॥

తత్ర సత్త్వం నిర్మలత్వాత్ ప్రకాశకమనామయం ।

సుఖసంగేన బద్ధాతి జ్ఞానసంగేన చానఘ ॥ 14-06 ॥

రజో రాగాత్మకం విద్ధి తృష్ణాసంగసముద్భవం ।

తన్నిబద్ధాతి కౌంతేయ కర్మసంగేన దేహినం ॥ 14-07 ॥

తమస్త్యజ్ఞానజం విద్ధి మోహనం సర్వదేహినాం ।

ప్రమాదాలస్యనిద్రాభిః తన్నిబద్ధాతి భారత ॥ 14-08 ॥

సత్త్వం సుఖే సంజయతి రజః కర్మణి భారత ।

జ్ఞానమావృత్య తు తమః ప్రమాదే సంజయత్యుత ॥ 14-09 ॥

రజస్తమశ్చాభిభూయః సత్త్వం భవతి భారత ।

రజస్సత్త్వం తమశ్చైవ తమస్సత్త్వం రజస్తథా ॥ 14-10 ॥

సర్వద్వారేషు దేహే2స్మిన్ ప్రకాశ ఉపజాయతే ।

- జ్ఞానం యదా తదా విద్యాత్ వివృద్ధం సత్త్వమిత్యుత ॥ 14-11 ॥
 లోభః ప్రవృత్తిరారంభః కర్మణామశమస్స్పృహో ।
 రజస్యేతాని జాయంతే వివృద్ధే భరతర్షభ ॥ 14-12 ॥
 అప్రకాశో2ప్రవృత్తిశ్చ ప్రమాదో మోహ ఏవ చ ।
 తమస్యేతాని జాయంతే వివృద్ధే కురునందన ॥ 14-13 ॥
 యదా సత్త్వే ప్రవృద్ధే తు ప్రళయం యాతి దేహభృత్ ।
 తదోత్తమవిదాం లోకాన్ అమలాన్ ప్రతిపద్యతే ॥ 14-14 ॥
 రజసి ప్రళయం గత్వా కర్మసంగిషు జాయతే ।
 తథా ప్రలీనస్తమసి మూఢయోనిషు జాయతే ॥ 14-15 ॥
 కర్మణస్సుకృతస్యాహుః సాత్త్వికం నిర్మలం ఫలం ।
 రజసస్తు ఫలం దుఃఖమ్ అజ్ఞానం తమసః ఫలం ॥ 14-16 ॥
 సత్త్వాత్సంజాయతే జ్ఞానం రజసో లోభ ఏవ చ ।
 ప్రమాదమోహౌ తమసః భవతో2జ్ఞానమేవ చ ॥ 14-17 ॥
 ఊర్ధ్వం గచ్ఛంతి సత్త్వస్థాః మధ్యే తిష్ఠంతి రాజసాః ।
 జఘన్యగుణవృత్తిస్థాః అధో గచ్ఛంతి తామసాః ॥ 14-18 ॥
 నాన్యం గుణేభ్యః కర్తారం యదా ద్రష్టానుపశ్యతి ।
 గుణేభ్యశ్చ పరం వేత్తి మద్భావం సో2ధిగచ్ఛతి ॥ 14-19 ॥
 గుణానేతానతీత్య త్రీన్ దేహీ దేహసముద్భవాన్ ।
 జన్మమృత్యుజరాదుఃఖైః విముక్తో2మృతమశ్నుతే ॥ 14-20 ॥
 ॥ అర్జున ఉవాచ ॥
 కైర్లింగైస్త్రీన్గుణానేతాన్ అతీతో భవతి ప్రభో ।
 కిమాచారః కథం చైతాన్ త్రీన్ గుణానతివర్తతే ॥ 14-21 ॥
 ॥ శ్రీభగవోసువాచ ॥
 ప్రకాశం చ ప్రవృత్తిం చ మోహమేవ చ పాండవ ।
 న ద్వేష్టి సంప్రవృత్తాని న నివృత్తాని కాంక్షతి ॥ 14-22 ॥

ఉదాసీనవదాసీనః గుణైర్వో న విచాల్యతే ।

గుణా వర్తంత ఇత్యేవం యో2వతిష్ఠతి నేంగతే ॥

॥ 14-23 ॥

సమదుఃఖసుఖస్వస్థః సమలోష్ఠాశ్మకాంచనః ।

తుల్యప్రియాప్రియో ధీరః తుల్యనిందాత్మసంస్తుతిః ॥

॥ 14-24 ॥

మానాపమానయోస్తుల్యః తుల్యో మిత్రారిపక్షయోః ।

సర్వారంభపరిత్యాగీ గుణాతీతస్స ఉచ్యతే ॥

॥ 14-25 ॥

మాం చ యో-వ్యభిచారేణ భక్తియోగేన సేవతే ।

స గుణాన్ సమతీత్యైతాన్ బ్రహ్మభూయాయ కల్పతే ॥

॥ 14-26 ॥

బ్రహ్మణో హి ప్రతిష్ఠాహమ్ అమృతస్యావ్యయస్య చ ।

శాశ్వతస్య చ ధర్మస్య సుఖప్యైకాంతికస్య చ ॥

॥ 14-27 ॥

॥ఇతి, శ్రీమద్భగవద్గీతాసు, ఉపనిషత్సు, బ్రహ్మవిద్యాయాం, యోగశాస్త్రే,
శ్రీకృష్ణార్జున సంవాదే, గుణాత్రయ విభాగ యోగోనామ, చతుర్దశో2ధ్యాయః ॥

యత్ర యోగేశ్వరః కృష్ణః యత్ర పార్థో ధనుర్ధరః ।

తత్ర శ్రీర్విజయో భూతిః ధ్రువానీతిర్మతిర్మమ ॥

॥ అథ క్షణ ప్రార్థనా ॥

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।

తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమో2స్తు తే ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।

కరోమి యద్యత్ సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ లోకజ్ఞేషు ప్రార్థనా ॥

సర్వే భవన్తు సుఖినః సర్వే సన్తు నిరామయాః ।

సర్వే భద్రాణి పశ్యన్తు మా కశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥

శ్రియః కాంతాయ కల్యాణనిధయే నిధయే2ర్థినామ్ ।

శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥